

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»
ФІЗИКО-ТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ

КРИПТОГРАФІЯ

КОМП'ЮТЕРНИЙ ПРАКТИКУМ №1

Експериментальна оцінка ентропії на символ джерела відкритого тексту

Підготували студенти групи ФБ-23
Марченко Родіон та Лотиш Андрій

Київ, Жовтень 2024

Мета роботи:

Засвоєння понять ентропії на символ джерела та його надлишковості, вивчення та порівняння різних моделей джерела відкритого тексту для наближеного визначення ентропії, набуття практичних навичок щодо оцінки ентропії на символ джерела.

Порядок виконання роботи:

1. Написати програми для підрахунку частот букв і частот біграм в тексті, а також підрахунку H_1 та H_2 за безпосереднім означенням. Підрахувати частоти букв та біграм, а також значення H_1 та H_2 на довільно обраному тексті російською мовою достатньої довжини (щонайменше 1Мб), де імовірності замінити відповідними частотами. Також одержати значення H_1 та H_2 на тому ж тексті, в якому вилучено всі пробіли.
2. За допомогою програми CoolPinkProgram оцінити значення $H^{(10)}$, $H^{(20)}$, $H^{(30)}$.
3. Використовуючи отримані значення ентропії, оцінити надлишковість російської мови в різних моделях джерела.

1. Напишу необхідну програму для підрахунку на мові Python.

Дана програма приймає текст російською (в коді є підтримка і для української) мови у форматі .txt, назву папки для зберігання результатів та параметр наявності пробілів у підрахунку.

Реалізовано функціонал для:

- ◆ Попередньої очистки файлу від символів, що не входять у базовий алфавіт мови.
- ◆ Обрахунку частот букв та їх імовірностей, а також частот й імовірностей біграм з кроком 1 та 2.
- ◆ Обрахунку питомої ентропії на символ джерела H_1 та H_2 .
- ◆ Виводу результатів у консоль та окремі таблиці формату .csv.

Початковий код програми (додатково надається у вигляді скриптового файлу):

```
# Marchenko Rodion Cryptography lab №1

import math
import os.path
import sys
import pandas as pd

BOLD = "\033[1m"
END = "\033[0m"
YELLOW = "\033[1;33m"

#This function turns a raw .TXT text file into a sequence of space-separated lowercase words
def PreprocessText(AllowedChars, InputFileName, OutputFileName, AllowNewLines = True):
    FormerChar = " "
    if os.path.isfile(InputFileName):
        with open(InputFileName, "r") as InputFile:
            with open(OutputFileName, "w") as OutputFile:
                Notfirst = True
                while True:
                    char = InputFile.read(1).lower()
                    if (AllowNewLines == False and char == "\n"): #Process newlines
                        char = " "
                    elif (char == "ё"): #Normalize characters
                        char = "e"
                    elif (char == "ё"):
                        char = "ё"
                    if (char in AllowedChars):
                        if ((char != " ") or (char == " " and FormerChar != " ")):
                            #Multiple spaces in a row prevention
                            OutputFile.write(char)
                            FormerChar = char
                    if not char:
                        break

                OutputFile.close()
            InputFile.close()
```

```

#This function calculates the number of occurrences and frequency in text of single
letters from CharArray
def CalculateSingleLetterFrequency(InputFileName, CharArray):

    ResultDict = {}
    Sum = 0
    for i in range(0, len(CharArray)):
        ResultDict.update({CharArray[i]: [0,0]})

    if (os.path.isfile(InputFileName)):
        with open(InputFileName, "r") as InputFile:
            while True:
                char = InputFile.read(1).lower()
                if (char in CharArray):
                    ResultDict.update({char: [ResultDict[char][0] + 1,0]})
                    Sum = Sum + 1

                if(Sum % 10 == 0):
                    print("Processing char № "+YELLOW+BOLD+str(Sum)+END+END, end='\r')

                if not char:
                    print("\n")
                    print(YELLOW+BOLD+"Processing of single characters
                    completed!" +END+END, end='\r')
                    break

            InputFile.close()
            for key in ResultDict.keys():
                Probability = round(ResultDict[key][0] / Sum, 8)
                ResultDict.update({str(key) : [ResultDict[key][0], Probability]})

            print("\n"+BOLD+"TOTAL:", Sum, "characters\n"+END)
    return ResultDict

```

```

#This function calculates the number of occurrences and frequency in text of bigrams of
letters from CharArray
# DoublePass = True - runs two passes with offset of 1 for higher accuracy of bigram
frequencies
def CalculateBigramFrequency(InputFileName, CharArray, DoublePass = True):

    ResultDict = {}
    Sum = 0
    for i in range(0, len(CharArray)):
        for j in range(0, len(AllowedChars)):
            ResultDict.update({AllowedChars[i]+AllowedChars[j]: [0,0]})

    if (os.path.isfile(InputFileName)):
        with open(InputFileName, "r") as InputFile:
            for i in range(0,2):
                InputFile.seek(0)
                if (i == 1):
                    InputFile.read(1)
                while True:
                    char = InputFile.read(2).lower()
                    #print(char)
                    if ((len(char) == 2) and (char[0] in CharArray) and (char[1] in
                    CharArray)):
                        ResultDict.update({char: [ResultDict[char][0] + 1,0]})
                        Sum = Sum + 1

                    if(Sum % 10 == 0):
                        print("Processing char № "+YELLOW+BOLD+str(Sum)+END+END,
                        end='\r')

                    if not char:
                        print(YELLOW+BOLD+"Processing of bigrams completed!" +END+END)
                        break

            if (DoublePass == False):
                break

```

```

        InputFile.close()
        for key in ResultDict.keys():
            Probability = round(ResultDict[key][0] / Sum, 8)
            ResultDict.update({str(key) : [ResultDict[key][0], Probability]})

        print("\n"+BOLD+"TOTAL:", Sum, "bigrams\n"+END)
    return ResultDict

#This function calculates the entropy of n-grams for given occurrence frequency dict with
structure of { N-gram:[NofOccurences, Frequency] }
def CalculateEntropy(FrequencyDict):
    EntropyOfN = 0
    for key, value in FrequencyDict.items():
        if(value[1] != 0):
            EntropyOfN = EntropyOfN + (value[1] * math.log(value[1], 2))

    EntropyOfN = -EntropyOfN / 2
    return EntropyOfN

#This function converts the frequency and probability data of bigrams from dict into 2d
Pandas dataframe
def FrequencyDict2dToDataframe(FrequencyDict, CharArray, Freq = True):
    if(Freq == False):
        val = 1
        fill = 0.0
    else:
        val = 0
        fill = 0

    df = pd.DataFrame(columns = CharArray)
    for i in range(0, len(CharArray)):
        df.loc[len(df)] = [fill]*len(CharArray)
    df.index = CharArray

    for key, value in FrequencyDict.items():
        if(value[val] != 0):
            df.at[key[0], key[1]] = value[val]
    return df

#This function converts frequency and probability data from dict into Pandas dataframe
and .CSV file
def FrequencyDictToCSV(OutputFile, FrequencyDictSingleChar, FrequencyDictBigram,
FrequencyDictBigramDouble, CharArray):
    pd.set_option("display.precision", 8)
    df11 = FrequencyDict2dToDataframe(FrequencyDictBigram, CharArray, True)
    df12 = FrequencyDict2dToDataframe(FrequencyDictBigram, CharArray, False)

    df21 = FrequencyDict2dToDataframe(FrequencyDictBigramDouble, CharArray, True)
    df22 = FrequencyDict2dToDataframe(FrequencyDictBigramDouble, CharArray, False)

    df3 = pd.DataFrame(columns = ["Frequency", "Probability"])
    for i in range(0, len(CharArray)):
        df3.loc[len(df3)] = [0, 0.0]
        df3 = df3.astype({"Frequency": "int", "Probability": "float"})
    df3.index = CharArray
    for key, value in FrequencyDictSingleChar.items():
        if(value[1] != 0):
            df3.at[key, "Frequency"] = value[0]
            df3.at[key, "Probability"] = value[1]

    if (OutputFile[-4:] == ".csv"):
        Name = OutputFile[:-4]
    else:
        Name = OutputFile

    print(BOLD+"Frequency of bigrams in text (single pass with step = 2):
\n"+END, df11, "\n")
    df11.to_csv(Name+"-Bg-Freq-Singlepass.csv")
    print(BOLD+"Probability of bigrams in text (single pass with step = 2):
\n"+END, df12, "\n")
    df12.to_csv(Name+"-Bg-Pro-Singlepass.csv")

    print(BOLD+"Frequency of bigrams in text (double pass with overlap):
\n"+END, df21, "\n")
    df21.to_csv(Name+"-Bg-Freq-Doublepass.csv")
    print(BOLD+"Probability of bigrams in text (double pass with overlap):
\n"+END, df22, "\n")
    df22.to_csv(Name+"-Bg-Pro-Doublepass.csv")
    print(BOLD+"Frequency and probability of single letters in text:
\n"+END, df3, "\n")
    df3.to_csv(Name+"-SingleLetters.csv")

```



```

#Driver code:
if (len(sys.argv) == 4):
    source = sys.argv[1]
    workdir = sys.argv[2]

    Exit = False
elif(len(sys.argv) != 4 or (sys.argv[0] == "-h")):
    print("Usage: Crypto-lab1.py <source text> <workdir> <count spaces {T/F}>\n")
    Exit = True

if (Exit == False):
    print(BOLD+"="*82)
    print("Text processing and letter frequency, probability and entropy
    calculation program.")
    print(("="*82)+END+"\n")

    if ((os.path.exists(workdir)) and (os.path.isfile(source))):

        #AllowedChars = ["a", "б", "в", "г", "д", "е", "є", "ж", "з", "и",
        "і", "й", "к", "л", "м", "н", "о", "п", "р", "с", "т", "у", "ф", "х",
        "ц", "ч", "ш", "щ", "ь", "ы", "ь", "э", "ю", "я"]
        AllowedChars = ["a", "б", "в", "г", "д", "е", "ж", "з", "и", "й", "к",
        "л", "м", "н", "о", "п", "р", "с", "т", "у", "ф", "х", "ц", "ч", "ш",
        "щ", "ы", "ь", "э", "ю", "я"]
        if ((sys.argv[3] == "T") or (sys.argv[3] == "t") or (sys.argv[3] ==
        "True") or (sys.argv[3] == "true")):
            AllowedChars.append(" ")

        PreprocessText(AllowedChars, source, workdir+"/out.txt", False)

        P1 = CalculateSingleLetterFrequency(workdir+"/out.txt", AllowedChars)
        P2 = CalculateBigramFrequency(workdir+"/out.txt", AllowedChars, False)
        P3 = CalculateBigramFrequency(workdir+"/out.txt", AllowedChars, True)

        FrequencyDictToCSV(workdir+"/crypto_results.csv", P1, P2, P3, AllowedChars)
        print(BOLD+"\nEntropies on the symbol of source:\n"+END)
        print("H2(single pass) =",CalculateEntropy(P2))
        print("H2(double pass) =",CalculateEntropy(P3))
        print("H1 =",CalculateEntropy(P1))
        print("\n")
    else:
        print("ERROR! File or directory does not exist!")

```

Демонстрація роботи:

В якості джерела тексту застосую текст книги Ф. Достоевського “Злочин і кара” у форматі .txt (2.1Mb, текст додаю до звіту окремим файлом).

Виклик для тексту зі збереженням пробілів.

```

rodion@rodion-Vivobook:~$ python3 Crypto-lab1.1.py Dostoevskiy.txt CRYPT-LAB1-2 True
=====
Text processing and letter frequency, probability and entropy calculation program.
=====

Processing char № 1110960

Processing of single characters completed!
TOTAL: 1110960 characters

Processing of bigrams completed!

TOTAL: 555480 bigrams

Processing of bigrams completed!
Processing of bigrams completed!

TOTAL: 1110959 bigrams

Entropies on the symbol of source:

H2(single pass) = 3.9506137785792954
H2(double pass) = 3.950776721281697
H1 = 2.179022434940531

```


Frequency of bigrams in text (single pass with step = 2):

	а	б	в	г	д	е	ж	...	щ	ы	ь	э	ю	я	
а	14	268	1490	343	995	680	884	...	124	0	0	4	477	1051	9251
б	322	1	30	0	14	1156	2	...	139	1991	91	0	3	323	250
в	3195	1	15	9	412	2723	0	...	7	1422	79	0	0	111	3298
г	531	0	3	5	579	124	0	...	0	0	0	0	2	0	580
д	2809	14	494	10	17	2365	14	...	1	244	568	0	4	235	506
е	15	687	711	1716	1515	938	438	...	509	0	0	0	123	113	10223
ж	656	14	0	2	398	2477	6	...	0	0	28	0	1	0	369
з	2503	72	499	164	363	113	22	...	0	149	77	0	2	247	711
и	60	357	1385	280	943	1049	114	...	77	0	0	0	170	721	9695
й	2	11	0	1	133	3	0	...	0	0	0	0	0	0	3483
к	3710	0	130	0	1	227	12	...	0	0	0	0	0	0	2541
л	2890	13	7	78	9	2147	161	...	0	293	2584	0	437	688	3677
м	1663	3	5	38	2	2127	0	...	1	465	47	0	2	207	4180
н	5460	4	13	21	162	5469	2	...	45	1526	617	0	122	912	2300
о	4	1983	4352	2383	2724	1059	1078	...	132	0	0	10	311	353	12787
п	457	2	0	0	0	1546	0	...	0	112	88	0	0	287	37
р	4216	71	200	98	172	3060	144	...	7	471	482	0	103	560	410
с	955	46	779	11	107	2380	12	...	0	115	1616	0	129	1904	2025
т	3081	3	1278	6	44	3223	0	...	16	715	3506	7	43	219	3216
у	37	433	340	792	1077	106	890	...	159	0	0	0	481	33	3607
ф	128	0	0	0	0	29	0	...	0	14	57	0	0	0	16
х	213	0	106	0	0	172	0	...	0	0	0	0	0	0	1642
ц	278	0	8	0	0	421	0	...	0	99	0	0	0	0	201
ч	1327	0	2	0	0	2176	0	...	0	0	127	0	0	0	252
ш	466	0	4	0	0	1144	0	...	0	0	307	0	0	0	32
щ	200	0	0	0	0	803	0	...	0	0	20	0	0	0	4
ы	0	81	432	63	88	408	10	...	8	0	0	0	0	2	2420
ь	0	45	20	76	14	249	0	...	21	0	0	0	172	326	6348
э	0	0	1	3	1	0	0	...	0	0	0	3	0	0	6
ю	0	155	3	1	165	0	10	...	119	0	0	0	19	0	1625
я	0	14	152	40	275	50	48	...	79	0	0	0	55	54	6361
	1388	3692	9069	1652	4463	2289	1213	...	31	0	0	1518	31	1369	0

[32 rows x 32 columns]

Probability of bigrams in text (single pass with step = 2):

	а	б	в	...	ю	я	
а	0.00002520	0.00048247	0.00268236	...	0.00085872	0.00189206	0.01665406
б	0.00057968	0.00000180	0.00005401	...	0.00000540	0.00058148	0.00045006
в	0.00575178	0.00000180	0.00002700	...	0.00000000	0.00019983	0.00593721
г	0.00095593	0.00000000	0.00000540	...	0.00000360	0.00000000	0.00104414
д	0.00505689	0.00002520	0.00088932	...	0.00000720	0.00042306	0.00091092
е	0.00002700	0.00123677	0.00127997	...	0.00022143	0.00020343	0.01840390
ж	0.00118096	0.00002520	0.00000000	...	0.00000180	0.00000000	0.00066429
з	0.00450601	0.00012962	0.00089832	...	0.00000360	0.00044466	0.00127997
и	0.00010801	0.00064269	0.00249334	...	0.00030604	0.00129798	0.01745337
й	0.00000360	0.00001980	0.00000000	...	0.00000000	0.00000000	0.00627025
к	0.00667891	0.00000000	0.00023403	...	0.00000000	0.00000000	0.00457442
л	0.00520271	0.00002340	0.00001260	...	0.00078671	0.00123857	0.00661950
м	0.00299381	0.00000540	0.00000900	...	0.00000360	0.00037265	0.00752502
н	0.00982934	0.00000720	0.00002340	...	0.00021963	0.00164182	0.00414056
о	0.00000720	0.00356989	0.00783467	...	0.00055988	0.00063549	0.02301973
п	0.00082271	0.00000360	0.00000000	...	0.00000000	0.00051667	0.00006661
р	0.00758983	0.00012782	0.00036005	...	0.00018543	0.00100814	0.00073810
с	0.00171923	0.00008281	0.00140239	...	0.00023223	0.00342767	0.00364550
т	0.00554655	0.00000540	0.00230071	...	0.00007741	0.00039425	0.00578959
у	0.00006661	0.00077951	0.00061208	...	0.00086592	0.00005941	0.00649348
ф	0.00023043	0.00000000	0.00000000	...	0.00000000	0.00000000	0.00002880
х	0.00038345	0.00000000	0.00019083	...	0.00000000	0.00000000	0.00295600
ц	0.00050047	0.00000000	0.00001440	...	0.00000000	0.00000000	0.00036185
ч	0.00238892	0.00000000	0.00000360	...	0.00000000	0.00000000	0.00045366
ш	0.00083891	0.00000000	0.00000720	...	0.00000000	0.00000000	0.00005761
щ	0.00036005	0.00000000	0.00000000	...	0.00000000	0.00000000	0.00000720
ы	0.00000000	0.00014582	0.00077771	...	0.00000000	0.00000360	0.00435659
ь	0.00000000	0.00008101	0.00003600	...	0.00030964	0.00058688	0.01142795
э	0.00000000	0.00000000	0.00000180	...	0.00000000	0.00000000	0.00001080
ю	0.00000000	0.00027904	0.00000540	...	0.00003420	0.00000000	0.00292540
я	0.00000000	0.00002520	0.00027364	...	0.00009901	0.00009721	0.01145136
	0.00249874	0.00664650	0.01632642	...	0.00005581	0.00246454	0.00000000

[32 rows x 32 columns]

Frequency of bigrams in text (double pass with overlap):

	а	б	в	г	д	е	...	ы	ь	э	ю	я	
а	31	557	2985	702	1996	1348	...	0	0	4	949	2125	18520
б	666	1	60	0	24	2296	...	3942	199	0	8	649	486
в	6258	3	28	21	884	5564	...	2914	166	0	0	219	6583
г	1083	0	7	7	1178	267	...	0	0	0	3	0	1167
д	5572	29	964	18	41	4774	...	480	1109	0	9	456	1005
е	29	1408	1387	3594	3093	1885	...	0	0	0	251	240	20764
ж	1304	24	0	4	832	4753	...	0	54	0	2	0	730
з	4943	139	960	357	758	213	...	310	150	0	2	445	1348
и	124	698	2733	581	1876	2063	...	0	0	1	374	1457	19411
й	2	20	0	1	279	4	...	0	0	0	0	0	6974
к	7493	0	261	0	2	428	...	0	0	0	0	0	5183
л	5793	27	14	139	21	4353	...	622	5205	0	843	1403	7363
м	3340	13	8	79	3	4259	...	953	84	1	3	392	8370
н	11050	10	21	37	328	10881	...	2993	1264	0	227	1875	4579
о	6	3895	8818	4709	5389	2075	...	0	0	17	626	701	25671
п	863	4	0	1	0	3112	...	235	166	0	0	590	62
р	8353	151	422	200	330	5944	...	941	998	0	204	1069	791
с	1901	96	1509	31	217	4745	...	229	3243	0	267	3865	4029
т	6255	12	2551	10	108	6435	...	1469	7040	10	87	433	6339
у	64	854	700	1560	2125	209	...	0	0	1	871	66	7338
ф	245	0	0	0	0	68	...	23	107	0	0	0	36
х	463	0	195	0	0	325	...	0	0	2	0	0	3328
ц	557	0	25	0	0	867	...	186	0	0	0	0	400
ч	2737	0	2	0	0	4336	...	0	257	0	0	0	494
ш	951	0	8	0	0	2290	...	0	638	0	0	0	62
щ	421	0	1	0	0	1594	...	0	41	0	0	0	6
ы	0	154	855	116	168	857	...	0	0	0	0	3	4756
ь	0	94	39	142	20	489	...	0	0	0	358	670	12645
э	0	0	4	8	6	0	...	0	0	13	0	0	13
ю	0	330	4	4	337	0	...	0	0	0	41	0	3306
я	0	17	289	66	532	102	...	0	0	0	108	93	12615
	2797	7344	18314	3440	8895	4455	...	0	0	3159	63	2765	0

[32 rows x 32 columns]

Probability of bigrams in text (double pass with overlap):

	а	б	в	...	ю	я	
а	0.00002790	0.00050137	0.00268687	...	0.00085422	0.00191276	0.01667028
б	0.00059948	0.00000090	0.00005401	...	0.00000720	0.00058418	0.00043746
в	0.00563297	0.00000270	0.00002520	...	0.00000000	0.00019713	0.00592551
г	0.00097483	0.00000000	0.00000630	...	0.00000270	0.00000000	0.00105044
д	0.00501549	0.00002610	0.00086772	...	0.00000810	0.00041046	0.00090462
е	0.00002610	0.00126737	0.00124847	...	0.00022593	0.00021603	0.01869016
ж	0.00117376	0.00002160	0.00000000	...	0.00000180	0.00000000	0.00065709
з	0.00444931	0.00012512	0.00086412	...	0.00000180	0.00040055	0.00121337
и	0.00011162	0.00062829	0.00246004	...	0.00033665	0.00131148	0.01747229
й	0.00000180	0.00001800	0.00000000	...	0.00000000	0.00000000	0.00627746
к	0.00674462	0.00000000	0.00023493	...	0.00000000	0.00000000	0.0466534
л	0.00521441	0.00002430	0.00001260	...	0.00075880	0.00126287	0.00662761
м	0.00300641	0.00001170	0.00000720	...	0.00000270	0.00035285	0.00753403
н	0.00994636	0.00000900	0.00001890	...	0.00020433	0.00168773	0.00412166
о	0.00000540	0.00350598	0.00793729	...	0.00056348	0.00063099	0.02310706
п	0.00077681	0.00000360	0.00000000	...	0.00000000	0.00053107	0.00005581
р	0.00751873	0.00013592	0.00037985	...	0.00018363	0.00096223	0.00071200
с	0.00171113	0.00008641	0.00135829	...	0.00024033	0.00347898	0.00362660
т	0.00563027	0.00001080	0.00229621	...	0.00007831	0.00038975	0.00570588
у	0.00005761	0.00076871	0.00063009	...	0.00078401	0.00005941	0.00660510
ф	0.00022053	0.00000000	0.00000000	...	0.00000000	0.00000000	0.00003240
х	0.00041676	0.00000000	0.00017552	...	0.00000000	0.00000000	0.00299561
ц	0.00050137	0.00000000	0.00002250	...	0.00000000	0.00000000	0.00036005
ч	0.00246364	0.00000000	0.00000180	...	0.00000000	0.00000000	0.00044466
ш	0.00085602	0.00000000	0.00000720	...	0.00000000	0.00000000	0.00005581
щ	0.00037895	0.00000000	0.00000090	...	0.00000000	0.00000000	0.00000540
ы	0.00000000	0.00013862	0.00076961	...	0.00000000	0.00000270	0.00428099
ь	0.00000000	0.00008461	0.00003510	...	0.00032224	0.00060308	0.01138206
э	0.00000000	0.00000000	0.00000360	...	0.00000000	0.00000000	0.00001170
ю	0.00000000	0.00029704	0.00000360	...	0.00003691	0.00000000	0.00297581
я	0.00000000	0.00001530	0.00026014	...	0.00009721	0.00008371	0.01135505
	0.00251764	0.00661050	0.01648486	...	0.00005671	0.00248884	0.00000000

[32 rows x 32 columns]

Frequency and probability of single letters in text:

	Frequency	Probability
а	73301	0.06597987
б	15880	0.01429394
в	43164	0.03885288
г	15827	0.01424624
д	29442	0.02650140
е	80991	0.07290181
ж	10364	0.00932887
з	14223	0.01280244
и	61339	0.05521261
й	9548	0.00859437
к	30634	0.02757435
л	42108	0.03790235
м	29112	0.02620436
н	60588	0.05453662
о	106176	0.09557140
п	25477	0.02293242
р	39292	0.03536761
с	49720	0.04475409
т	59545	0.05359779
у	27044	0.02434291
ф	1204	0.00108375
х	8081	0.00727389
ц	2709	0.00243843
ч	16473	0.01482772
ш	7378	0.00664110
щ	2928	0.00263556
ы	15297	0.01376917
ь	20721	0.01865144
э	3208	0.00288759
ю	5296	0.00476705
я	19516	0.01756679
	184374	0.16595917

Виклик для тексту без збереження пробілів.

```
rodion@rodion-Vivobook:~$ python3 Crypto-lab1.1.py Dostoevskiy.txt CRYPT-LAB1-3 False
```

```
=====
Text processing and letter frequency, probability and entropy calculation program.
=====
```

```
Processing char № 926580
```

```
Processing of single characters completed!
```

```
TOTAL: 926586 characters
```

```
Processing of bigrams completed!
```

```
TOTAL: 463293 bigrams
```

```
Processing of bigrams completed!
```

```
Processing of bigrams completed!
```

```
TOTAL: 926585 bigrams
```

```
Entropies on the symbol of source:
```

```
H2(single pass) = 4.128233254678958
```

```
H2(double pass) = 4.127843733528513
```

```
H1 = 2.2239126204293846
```


Frequency of bigrams in text (single pass with step = 2):

	а	б	в	г	д	е	...	щ	ы	ь	э	ю	я
а	140	605	2418	505	1433	905	...	147	0	0	154	495	1215
б	348	2	44	0	14	1109	...	118	1921	91	49	4	347
в	3208	92	218	129	579	2920	...	5	1463	79	128	2	118
г	541	17	74	15	610	136	...	0	0	0	3	2	4
д	2723	33	528	12	42	2378	...	1	238	532	13	4	213
е	135	1177	1836	1985	2067	1154	...	506	0	0	236	125	220
ж	671	27	29	5	447	2328	...	0	0	29	19	1	8
з	2413	87	559	198	434	113	...	2	166	83	9	1	233
и	202	750	2386	486	1462	1222	...	87	0	0	113	204	870
й	47	104	278	109	339	46	...	2	0	0	39	6	39
к	3808	288	363	34	114	246	...	2	0	0	50	1	60
л	2960	124	338	140	142	2398	...	1	323	2622	42	435	741
м	1671	135	397	131	236	2180	...	2	494	45	59	4	277
н	5551	118	281	55	222	5494	...	49	1510	626	22	112	933
о	126	2650	5825	2570	3281	1359	...	132	0	0	214	338	622
п	461	5	0	5	2	1554	...	0	108	83	0	0	304
р	4250	98	239	106	196	2924	...	5	481	494	7	104	547
с	989	119	892	38	216	2451	...	1	120	1580	40	136	1927
т	3211	201	1520	51	223	3289	...	15	720	3478	65	41	262
у	128	506	733	828	1249	158	...	166	0	0	56	415	104
ф	132	0	0	0	2	29	...	0	11	55	0	0	0
х	241	51	238	52	109	196	...	1	0	0	24	0	17
ц	282	4	34	2	7	462	...	0	88	0	2	1	4
ч	1419	6	32	7	12	2158	...	0	0	127	3	0	4
ш	476	3	10	2	2	1137	...	0	0	310	0	0	1
щ	216	0	1	0	0	765	...	0	0	19	0	0	0
ы	20	162	686	95	219	494	...	11	0	0	54	1	24
ь	131	260	620	156	283	458	...	14	0	0	105	161	455
э	1	1	4	7	4	0	...	0	0	0	9	0	0
ю	43	199	131	31	260	23	...	129	0	0	17	24	34
я	145	210	873	129	596	223	...	83	0	0	89	50	118

[31 rows x 31 columns]

Probability of bigrams in text (single pass with step = 2):

	а	б	в	...	э	ю	я
а	0.00030218	0.00130587	0.00521916	...	0.00033240	0.00106844	0.00262253
б	0.00075114	0.00000432	0.00009497	...	0.00010576	0.00000863	0.00074899
в	0.00692434	0.00019858	0.00047054	...	0.00027628	0.00000432	0.00025470
г	0.00116773	0.00003669	0.00015973	...	0.00000648	0.00000432	0.00000863
д	0.00587749	0.00007123	0.00113967	...	0.00002806	0.00000863	0.00045975
е	0.00029139	0.00254051	0.00396293	...	0.00050940	0.00026981	0.00047486
ж	0.00144833	0.00005828	0.00006260	...	0.00004101	0.00000216	0.00001727
з	0.00520837	0.00018779	0.00120658	...	0.00001943	0.00000216	0.00050292
и	0.00043601	0.00161885	0.00515009	...	0.00024391	0.00044033	0.00187786
й	0.00010145	0.00022448	0.00060005	...	0.00008418	0.00001295	0.00008418
к	0.00821942	0.00062164	0.00078352	...	0.00010792	0.00000216	0.00012951
л	0.00638905	0.00026765	0.00072956	...	0.00009066	0.00093893	0.00159942
м	0.00360679	0.00029139	0.00085691	...	0.00012735	0.00000863	0.00059789
н	0.01198162	0.00025470	0.00060653	...	0.00004749	0.00024175	0.00201384
о	0.00027197	0.00571992	0.01257304	...	0.00046191	0.00072956	0.00134256
п	0.00099505	0.00001079	0.00000000	...	0.00000000	0.00000000	0.00065617
р	0.00917346	0.00021153	0.00051587	...	0.00001511	0.00022448	0.00118068
с	0.00213472	0.00025686	0.00192535	...	0.00008634	0.00029355	0.00415935
т	0.00693082	0.00043385	0.00328086	...	0.00014030	0.00008850	0.00056552
у	0.00027628	0.00109218	0.00158215	...	0.00012087	0.00089576	0.00022448
ф	0.00028492	0.00000000	0.00000000	...	0.00000000	0.00000000	0.00000000
х	0.00052019	0.00011008	0.00051371	...	0.00005180	0.00000000	0.00003669
ц	0.00060869	0.00000863	0.00007339	...	0.00000432	0.00000216	0.00000863
ч	0.00306286	0.00001295	0.00006907	...	0.00000648	0.00000000	0.00000863
ш	0.00102743	0.00000648	0.00002158	...	0.00000000	0.00000000	0.00000216
щ	0.00046623	0.00000000	0.00000216	...	0.00000000	0.00000000	0.00000000
ы	0.00004317	0.00034967	0.00148070	...	0.00011656	0.00000216	0.00005180
ь	0.00028276	0.00056120	0.00133825	...	0.00022664	0.00034751	0.00098210
э	0.00000216	0.00000216	0.00000863	...	0.00001943	0.00000000	0.00000000
ю	0.00009281	0.00042953	0.00028276	...	0.00003669	0.00005180	0.00007339
я	0.00031298	0.00045328	0.00188434	...	0.00019210	0.00010792	0.00025470

[31 rows x 31 columns]

Frequency of bigrams in text (double pass with overlap):

	а	б	в	г	д	е	...	щ	ы	ь	э	ю	я
а	294	1172	4825	1028	2882	1869	...	290	0	0	316	951	2430
б	670	5	83	0	26	2311	...	252	3942	199	93	8	684
в	6337	191	440	289	1183	5731	...	14	2914	166	295	4	256
г	1100	25	150	28	1232	286	...	0	0	0	8	4	11
д	5592	62	1057	28	90	4801	...	2	480	1109	22	9	465
е	273	2310	3617	4003	4135	2268	...	1008	0	0	420	261	479
ж	1310	55	51	9	855	4765	...	0	0	54	38	2	27
з	4959	166	1088	390	844	240	...	3	310	150	25	2	453
и	363	1491	4777	922	2896	2478	...	160	0	0	232	383	1730
й	106	225	557	225	659	93	...	3	0	0	91	10	66
к	7545	540	715	83	228	508	...	4	0	0	97	1	104
л	5942	255	688	263	300	4694	...	3	622	5205	97	843	1529
м	3456	282	800	258	451	4403	...	4	953	84	115	7	533
н	11103	244	571	111	494	10966	...	93	2993	1264	49	227	1916
о	238	5222	11716	5159	6557	2785	...	255	0	0	399	633	1213
п	865	8	2	8	4	3113	...	0	235	166	0	0	590
р	8373	181	484	210	356	5953	...	15	941	998	8	204	1079
с	1969	232	1830	96	428	4809	...	4	229	3243	69	270	3895
т	6445	383	3135	102	432	6621	...	32	1469	7040	130	88	527
у	246	1032	1419	1671	2483	327	...	335	0	0	103	873	210
ф	246	1	2	0	2	68	...	0	23	107	0	0	0
х	506	127	474	108	215	396	...	2	0	0	56	1	34
ц	568	9	61	6	14	882	...	0	186	0	6	1	8
ч	2742	20	61	12	25	4343	...	0	0	257	5	0	10
ш	952	4	15	2	4	2291	...	0	0	638	0	0	2
щ	422	0	1	0	0	1597	...	0	0	41	0	0	0
ы	53	346	1325	189	407	993	...	14	0	0	90	1	54
ь	257	472	1259	291	575	920	...	33	0	0	211	361	922
э	1	1	6	9	7	0	...	0	0	0	13	0	0
ю	77	401	279	61	503	57	...	257	0	0	50	42	56
я	291	418	1676	266	1155	423	...	145	0	0	170	110	233

[31 rows x 31 columns]

Probability of bigrams in text (double pass with overlap):

	а	б	в	...	э	ю	я
а	0.00031729	0.00126486	0.00520729	...	0.00034104	0.00102635	0.00262253
б	0.00072309	0.00000540	0.00008958	...	0.00010037	0.00000863	0.00073819
в	0.00683909	0.00020613	0.00047486	...	0.00031837	0.00000432	0.00027628
г	0.00118715	0.00002698	0.00016188	...	0.00000863	0.00000432	0.00001187
д	0.00603506	0.00006691	0.00114075	...	0.00002374	0.00000971	0.00050184
е	0.00029463	0.00249303	0.00390358	...	0.00045328	0.00028168	0.00051695
ж	0.00141379	0.00005936	0.00005504	...	0.00004101	0.00000216	0.00002914
з	0.00535191	0.00017915	0.00117420	...	0.00002698	0.00000216	0.00048889
и	0.00039176	0.00160913	0.00515549	...	0.00025038	0.00041335	0.00186707
й	0.00011440	0.00024283	0.00060113	...	0.00009821	0.00001079	0.00007123
к	0.00814280	0.00058279	0.00077165	...	0.00010469	0.00000108	0.00011224
л	0.00641280	0.00027520	0.00074251	...	0.00010469	0.00090979	0.00165015
м	0.00372983	0.00030434	0.00086339	...	0.00012411	0.00000755	0.00057523
н	0.01198271	0.00026333	0.00061624	...	0.00005288	0.00024499	0.00206781
о	0.00025686	0.00563575	0.01264428	...	0.00043061	0.00068315	0.00130911
п	0.00093354	0.00000863	0.00000216	...	0.00000000	0.00000000	0.00063675
р	0.00903641	0.00019534	0.00052235	...	0.00000863	0.00022016	0.00116449
с	0.00212501	0.00025038	0.00197499	...	0.00007447	0.00029139	0.00420361
т	0.00695565	0.00041335	0.00338339	...	0.00014030	0.00009497	0.00056876
у	0.00026549	0.00111377	0.00153143	...	0.00011116	0.00094217	0.00022664
ф	0.00026549	0.00000108	0.00000216	...	0.00000000	0.00000000	0.00000000
х	0.00054609	0.00013706	0.00051156	...	0.00006044	0.00000108	0.00003669
ц	0.00061300	0.00000971	0.00006583	...	0.00000648	0.00000108	0.00000863
ч	0.00295925	0.00002158	0.00006583	...	0.00000540	0.00000000	0.00001079
ш	0.00102743	0.00000432	0.00001619	...	0.00000000	0.00000000	0.00000216
щ	0.00045544	0.00000000	0.00000108	...	0.00000000	0.00000000	0.00000000
ы	0.00005720	0.00037341	0.00142998	...	0.00009713	0.00000108	0.00005828
ь	0.00027736	0.00050940	0.00135875	...	0.00022772	0.00038960	0.00099505
э	0.00000108	0.00000108	0.00000648	...	0.00001403	0.00000000	0.00000000
ю	0.00008310	0.00043277	0.00030111	...	0.00005396	0.00004533	0.00006044
я	0.00031406	0.00045112	0.00180879	...	0.00018347	0.00011872	0.00025146

[31 rows x 31 columns]

Frequency and probability of single letters in text:		
	Frequency	Probability
а	73301	0.07910869
б	15880	0.01713818
в	43164	0.04658391
г	15827	0.01708098
д	29442	0.03177471
е	80991	0.08740797
ж	10364	0.01118515
з	14223	0.01534990
и	61339	0.06619893
й	9548	0.01030449
к	30634	0.03306115
л	42108	0.04544424
м	29112	0.03141856
н	60588	0.06538843
о	106176	0.11458839
п	25477	0.02749556
р	39292	0.04240513
с	49720	0.05365935
т	59545	0.06426279
у	27044	0.02918671
ф	1204	0.00129939
х	8081	0.00872126
ц	2709	0.00292364
ч	16473	0.01777817
ш	7378	0.00796256
щ	2928	0.00315999
ы	15297	0.01650899
ь	20721	0.02236274
э	3208	0.00346217
ю	5296	0.00571561
я	19516	0.02106227

2. За допомогою CoolPinkProgram.exe знайдемо умовні ентропії джерела для 10, 20, 30 символів.

Оцінки $H^{(10)}$, $H^{(20)}$, $H^{(30)}$ у CoolPinkProgram:

 $H^{(10)}:$ [illegible]

$$\text{H}^{(20)}.$$
[illegible]
$$\text{H}^{(30)}:$$
[illegible]

Результати:

Результати аналізу умовної ентропії і надлишковості мови:

Експеримент	Ентропія	Надлишковість
$H^{(10)}$	$1,67035730421506 < H < 2,44914397406541$	$0,510171205186918 < R < 0,665928539156988$
$H^{(20)}$	$1,41288986068504 < H < 2,28046658275398$	$0,543906683449204 < R < 0,717422027862992$
$H^{(30)}$	$1,55451374163455 < H < 2,44786020017394$	$0,510427959965212 < R < 0,68909725167309$

Результати аналізу питомої ентропії на символ джерела:

Текст зі збереженням пробілів:

Експеримент	Ентропія	Надлишковість
H_1	$H = 2.179022434940531$	$R = 0.564195513$
$H_{2(\text{step} = 2)}$	$H = 3.9506137785792954$	$R = 0.209877244$
$H_{2(\text{step} = 1)}$	$H = 3.950776721281697$	$R = 0.209844656$

Текст без збереження пробілів:

Експеримент	Ентропія	Надлишковість
H_1	$H = 2.2239126204293846$	$R = 0.551105269$
$H_{2(\text{step} = 2)}$	$H = 4.128233254678958$	$R = 0.166719888$
$H_{2(\text{step} = 1)}$	$H = 4.127843733528513$	$R = 0.166798513$

Надлишковість вираховується за формулою $1 - (H_n / \log_2(m))$, де m - кількість букв у алфавіті: $m = 32$ з пробілом, $m = 31$ без.

Частоти та імовірності символів та біграм для джерела:

Вихідний текст: Ф.Достоевський „Злочин і кара”. **Через великий візуальний розмір даних, частоти та імовірності додаю у додаткових файлах таблиць:**

Текст зі збереженням пробілів:

Експеримент	Частоти	Імовірності
H_1	Spaces-Singlechar.csv	
$H_{2(\text{step} = 2)}$	Spaces-Doublepass-freq.csv	Spaces-Doublepass-pro.csv
$H_{2(\text{step} = 1)}$	Spaces-Singlepass-freq.csv	Spaces-Singlepass-pro.csv

Текст без збереження пробілів:

Експеримент	Частоти	Імовірності
H_1	NoSpaces-Singlechar.csv	
$H_{2(\text{step} = 2)}$	NoSpaces-Doublepass-freq.csv	NoSpaces-Doublepass-pro.csv
$H_{2(\text{step} = 1)}$	NoSpaces-Singlepass-freq.csv	NoSpaces-Singlepass-pro.csv

Висновки:

В цій роботі ми в деталях ознайомилися з базовим поняттям ентропії тексту, питомою та умовною ентропіями джерела. В цій роботі ми розраховували питому ентропію на символ джерела для окремих символів та біграм російської мови на основі великого тексту, визначили частоти та імовірності появи символів алфавіту у тексті та, обрахували приблизне значення умовної ентропії та приблизну надлишковість мови. Для цього було застосоване надане у роботі ПЗ, а також написана власна програма для аналізу на мові Python.